

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Skrifstofa Alþingis - nefndasvið
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 14. febrúar 2019

1901060SA VÓHS
Málalykill: 00.63

**Efni: Umsögn um frumvarp til laga um ökutækjategyggingar, 149.
löggjafarþing - 436. mál**

Vísað er til erindis frá nefndasviði Alþingis, dags. 25. janúar 2019, þar sem óskað er eftir umsögn Sambands íslenskra sveitarfélaga um frumvarp til laga um ökutækjategyggingar, 436. mál.

Frumvarp þetta er endurflutt en var áður lagt fram á 139. löggjafarþingi, 711. mál. Síðan þá hefur frumvarpið tekið breytingum þar sem það felur nú í sér innleiðingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/103/EB frá 16. september 2009 um ábyrgðartryggingu vegna notkunar vélknúinna ökutækja. Einnig er frumvarpinu ætlað að aðskilja kaflann um fébætur og váttryggingu frá umferðarlögum en samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra lagði fram á Alþingi frumvarp til nýrra umferðarlaga á haustþingi 2018, 219. mál.

Um meginefni frumvarpsins

Frumvarp þetta felur í sér að sérstök lög munu gilda um lögmæltar ökutækjategyggingar og bótaábyrgð vegna tjóns af völdum vélknúinna ökutækja sem koma í stað XIII. kafla gildandi umferðarlaga nr. 50/1987. Hentugra þykir að hafa sérlög um ökutækjategyggingar og bótaábyrgð þar sem málefnið á undir fjármála- og efnahagsráðherra í stað þess að hafa kafla um ökutækjategyggingar í nýju frumvarpi til umferðarlaga.

Frumvarpið leggur til að reglur um lok váttryggingar og tjón af völdum óváttryggðra og óþekktra ökutækja verði í lögum í stað reglugerðar eins og nú er. Í frumvarpinu er lagt til að allar kröfur fyrnast á fjórum árum en í síðasta lagi á tíu árum frá tjónsatburði. Fjögurra ára fyrningarfræsturinn mun ekki eiga við um bætur vegna líkamstjóns.

Frumvarpið leggur einnig til að ökutæki í eigu björgunarsveita Slysavarnarfélagssins Landsbjargar verði undanskilin skaðabótaábyrgð þegar þau draga önnur ökutæki í björgunarstarfi enda liggja fyrir samþykki eiganda eða umráðamanns ökutækisins sem bjargað er.

Ábendingar sambandsins við frumvarpið

Í 2. mgr. 4. gr. frumvarpsins er fjallað um skaðabótaskyldu þegar eitt ökutæki dregur annað. Í ákvæðinu er lagt til það nýmæli að ökutæki í eigu björgunarsveita Slysavarnarfélagssins Landsbjargar verði undanskilin skaðabótaábyrgð þegar þau draga önnur ökutæki í björgunarstarfi með sannanlegu samþykki eiganda (umráðamanns). Sambandið leggur til að slökkvilið fái sömu heimild og björgunarsveitirnar en við eldsvoða þurfa slökkvilið, ásamt lögreglu að tryggja vettvang og útbreiðslu elds í aðrar fasteignir og lausamuni. Dæmi eru um að

slökkvilið þurfi að draga bifreiðar úr skúrum og bílskýlum til að tryggja vettvang. Því sé eðlilegt að sömu sjónarmið eigi hér við um starfsemi slökkviliða.

Þá vill sambandið vekja athygli efnahags- og viðskiptanefndar á kostnaði sveitarfélaga við alvarleg umferðaróhöpp vegna aðstoðar á vettvangi í kjölfar umferðarslyss, einkum hvað varðar hreinsun á olíu og glerbrotum af yfirborði vegar, sem getur hlaupið á hundruðum þúsunda króna. Sveitarfélög hafa í mörgum tilvikum sent tryggingafélögum reikning vegna umferðaróhappa en heimtur hafa verið misjafnar. Ef aðstoð er hins vegar veitt af einkaaðila, t.d. við að fjarlægja ökutæki af vettvangi, greiða tryggingafélögin ávallt þann kostnað sem af hlýst.

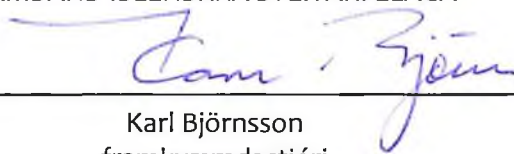
Samband íslenskra sveitarfélaga beinir þeim eindregnu tilmælum til efnahags- og viðskiptanefndar að nefndin ræði sérstaklega í tengslum við ákvæði 4. og 5. gr. frumvarpsins, hver eigi að vera ábyrgð tryggingafélaga á greiðslu kostnaðar við aðkomu slökkviliða að umferðaróhöppum. Af hálfu sveitarfélaga er byggt á því sjónarmiði að ef nauðsynlegt er að veita slíka aðstoð beri að fella kostnað af þeim sökum undir váttryggingu viðkomandi ökutækis eða eftir atvikum váttryggingu ökutækis tjónvalds. Að áliti sambandsins er hér um að ræða tjón í skilningi umræddra frumvarpsgreina en í ljósi fenginnar reynslu er eðlilegt að hnykket verði frekar á því í lögum. Sambandið leggur því til svofelldar viðbætur við ákvæði 5. gr. frumvarpsins:

Ef tjón hlýst af árekstri ökutækja skiptist tjónið, þar á meðal kostnaður við hreinsun á vettvangi slyss, í réttu hlutfalli við sök þeirra sem hlut eiga að máli og með hliðsjón af atvikum öllum.

Þá telur sambandið að undanþáguákvæði 7. gr. frumvarpsins eigi að fella út en samkvæmt ákvæðinu á bótaábyrgð vegna tjóns ekki við um létt bifhjól í flokki I. Til skýringar þá er hér um að ræða vélknúin ökutæki á tveimur eða þremur hjólum sem ná ekki meiri hraða en 25 km/klst, hvort sem þau eru raf- eða bensíndrifin. Ekki er gerð krafa um ökunám eða ökuréttindi og ökumaður þarf að vera orðinn 13 ára. Umræddum ökutækjum hefur fjölgað talsvert síðustu ár á hjóla- og göngustígum og telur sambandið ófullnægjandi að um bótaábyrgð fari eingöngu eftir almennum reglum skaðabótaréttarins. Markmið frumvarpsins er að stuðla að traustri váttryggingarvernd vegfarenda og tryggja enn frekar réttaröryggi vegna tjóna af völdum vélknúinna ökutækja. Nefnd markmið eru til lítils varnaðar ef öikumönnum slíkra farartækja verður ekki gert skylt að kaupa sérstakar váttryggingar. Ekki sé hægt að bera saman létt bifhjól við reiðhjól þar sem í frumvarpi til nýrra umferðarlaga er hjólreiðamönnum óheimilt að hjóla á göngugötu hraðar en sem nemur eðlilegum gönguhraða.

Virðingarfyllst

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Karl Björnsson
framkvæmdastjóri